

Briselē, 20.11.2018.
COM(2018) 750 final

2018/0388 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

ar kuru groza Lēmumu 2009/791/EK, ar ko Vācijai atļauj arī turpmāk piemērot pasākumu, ar kuru atkāpjas no 168. panta un 168.a panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Saskaņā ar 395. panta 1. punktu 2006. gada 28. novembra Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu ("PVN direktīva"¹) Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var atļaut jebkurai dalībvalstij piemērot īpašus pasākumus, lai atkāptos no minētās direktīvas noteikumiem ar nolūku vienkāršot PVN iekasēšanas procedūru vai lai nepieļautu noteiktu veidu nodokļu nemaksāšanu vai izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.

Vēstulē, kas Komisijā reģistrēta 2018. gada 10. septembrī, Vācijas Federatīvā Republika (turpmāk "Vācija") pieprasīja atļauju turpināt piemērot pasākumu, ar ko atkāpjas no PVN direktīvas 168. panta un 168.a panta, nolūkā nepiemērot atskaitīšanas tiesības PVN, kas samaksāts par precēm un pakalpojumiem, ko nodokļa maksātājs vairāk nekā 90 % apmērā izmanto savām vai savu darbinieku privātajām vajadzībām vai vispār izmanto ar saimniecisko darbību nesaistītām vajadzībām. Pieprasījumam bija pievienots ziņojums par minētā pasākuma piemērošanu saskaņā ar 2. pantu Padomes 2009. gada 20. oktobra Lēmumā 2009/791/EK², kas grozīts ar Padomes 2015. gada 10. decembra Īstenošanas lēmumu (ES) 2015/2428³.

Saskaņā ar PVN direktīvas 395. panta 2. punktu Komisija 2018. gada 14. septembra vēstulēs informēja pārējās dalībvalstis par Vācijas pieprasījumu. Komisija 2018. gada 17. septembra vēstulē paziņoja Vācijai, ka tās rīcībā ir visa informācija, kas nepieciešama pieprasījuma izvērtēšanai.

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

PVN direktīvas 168. pantā noteikts, ka nodokļa maksātājam ir tiesības atskaitīt PVN, kas samaksāts par pirkumiem, kuri veikti, un pakalpojumiem, kuri saņemti saistībā ar nodokļa maksātāja darbībām, par ko uzliek nodokli. PVN direktīvas 168.a panta 1. punktā noteikts: ja nekustamais īpašums ir daļa no nodokļa maksātāja saimnieciskās darbības aktīviem un nodokļa maksātājs to izmanto saimnieciskās darbības vajadzībām un ar saimniecisko darbību nesaistītām vajadzībām, PVN par izdevumiem, kas ir saistīti ar šo nekustamo īpašumu, ir atskaitāms tikai proporcionāli īpašuma izmantojumam nodokļa maksātāja saimnieciskās darbības vajadzībām. Saskaņā ar PVN direktīvas 168.a panta 2. punktu dalībvalstis saskaņā ar saviem norādījumiem šo noteikumu var piemērot arī sakarā ar izdevumiem, kas saistīti ar citām precēm, kas pieder pie saimnieciskās darbības aktīviem.

Saskaņā ar PVN direktīvas 395. pantu dalībvalstis ar Padomes atļauju var piemērot pasākumus, lai atkāptos no PVN direktīvas noteikumiem un vienkāršotu PVN iekasēšanas procedūru vai nepieļautu noteiktu veidu nodokļu nemaksāšanu vai izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.

Vācija pieprasīja turpināt piemērot atkāpes pasākumu, kas tai ļauj pilnībā izslēgt no atskaitīšanas tiesībām PVN, kas samaksāts par precēm un pakalpojumiem, ko nodokļa maksātājs vairāk nekā 90 % apmērā izmanto privātajām vajadzībām vai ar saimniecisko darbību nesaistītām vajadzībām, tostarp darbībām, kas nav ekonomiska rakstura darbības.

¹ OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.

² OV L 283, 30.10.2009., 55. lpp.

³ OV L 334, 22.12.2015., 12. lpp.

Vācijas atkāpes pasākuma piemērošana sākotnēji ar Padomes 2000. gada 28. februāra Lēmumu 2000/186/EK⁴ līdz 2002. gada 31. decembrim un tad atkārtoti atļauta ar Padomes 2003. gada 13. maija Lēmumu 2003/354/EK⁵ līdz 2004. gada 30. jūnijam, Padomes 2004. gada 19. novembra Lēmumu 2004/817/EK⁶ līdz 2009. gada 31. decembrim un Padomes 2009. gada 20. oktobra Lēmumu 2009/791/EK līdz 2012. gada 31. decembrim. Atkāpes pasākums tika turpmāk pagarināts ar Padomes 2012. gada 13. novembra Īstenošanas lēmumu 2012/705/ES⁷ līdz 2015. gada 31. decembrim un ar Padomes 2015. gada 10. decembra Īstenošanas lēmumu (ES) 2015/2428⁸ — līdz 2018. gada 31. decembrim.

Vācija savā pašreizējā pieprasījumā informēja Komisiju, ka atkāpes pasākuma piemērošana ir izrādījusies ļoti efektīva un tas ir būtisks PVN iekasēšanas vienkāršošanai. Tas arī palīdz novērst nodokļu nemaksāšanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.

Pieprasītais minimālais preču izmantojums saimnieciskajai darbībai vismaz 10 % apmērā, lai varētu atskaitīt PVN priekšnodokli, ir salīdzinoši zems. Vācija paziņoja, ka tad, ja šis īpašais pasākums tiks pagarināts, kopējie PVN ieņēmumi, ko iekasē galapatēriņa stadijā, negatīvi ietekmēti netiks un tādējādi tam būs ierobežota ietekme uz Savienības PVN pašu resursiem.

Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju pasākums samazina administratīvo slogu nodokļu maksātājiem un nodokļu administrācijām, jo nav ne jāuzrauga, ne jāpielāgo šādu preču izmantojuma īpatsvars saimnieciskās darbības vajadzībām un nolūkiem, kas nav saistīti ar saimniecisko darbību, un tādēļ nav jāveic uzskaitē par šīm izmaiņām. 10 % ierobežojums atbilst arī tam, kas ir paredzēts Vācijas ienākuma nodokļa tiesību aktos, kas paredz, ka par saimnieciskās darbības aktīviem var uzskatīt tikai tās preces, ko saimnieciskajai darbībai izmanto vismaz 10 % apmērā.

Parasti atkāpes piešķir uz noteiktu laiku, lai varētu izvērtēt, vai īpašais pasākums ir lietderīgs un efektīvs. Šajā ziņā, pamatojoties uz Vācijas sniegto informāciju, Komisija secina, ka 10 %/90 % sadalījums starp izmantošanu saimnieciskās darbības vajadzībām un ar saimniecisko darbību nesaistītām vajadzībām joprojām ir piemērots pamats tādu darbījumu nošķiršanai, kuros izmantošanu saimnieciskās darbības vajadzībām var uzskatīt par nenozīmīgu.

Attiecīgais īpašais pasākums tādējādi vienkāršo darbu gan nodokļu administrācijām, gan uzņēmumiem, jo nav nepieciešamības uzraudzīt preču un pakalpojumu, kuriem to iegādes brīdī netiek piemērotas atskaitīšanas tiesības, turpmāko izmantojumu, jo īpaši attiecībā uz izmantojuma privātajām vajadzībām iespējamo aplikšanu ar nodokli saskaņā ar PVN direktīvas 16. vai 26. pantu vai atskaitīšanas korekcijām, kā to paredz minētās direktīvas 184.–192. pants. Tāpēc atkāpes pasākuma piemērošanas pagarināšana ir pamatota.

Tāču pagarinājumam vajadzētu būt ar noteiktu termiņu, lai varētu novērtēt, vai joprojām pastāv apstākļi, kuri kalpoja par pamatu atkāpei. Tāpēc tiek ierosināts atkāpi pagarināt līdz 2021. gada beigām un, ja tiek paredzēts turpmāks pagarinājums pēc 2021. gada, prasīt Vācijai vēlākais līdz 2021. gada 31. martam kopā ar pagarinājuma pieprasījumu iesniegt ziņojumu, kurā ietverts pārskats par piemēroto procentuālā sadalījuma likmi starp izmantojumu saimnieciskās darbības vajadzībām un ar saimniecisko darbību nesaistītām vajadzībām, kas ir pamats nepiemērot atskaitīšanas tiesības.

⁴ OV L 59, 4.3.2000., 12. lpp.

⁵ OV L 123, 17.5.2003., 47. lpp.

⁶ OV L 357, 2.12.2004., 33. lpp.

⁷ OV L 319, 16.11.2012., 8. lpp.

⁸ OV L 334, 22.12.2015., 12. lpp.

- **Atbilstība pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

PVN direktīvas 176. pantā noteikts, ka Padome lemj, uz kuriem izdevumiem neattiecas PVN atskaitīšana. Līdz tam dalībvalstīm atļauts saglabāt izņēmumus, kas bija spēkā 1979. gada 1. janvārī. Tādējādi ir vairāki “nogaidoši” noteikumi, ar ko ierobežo tiesības atskaitīt nodokli nodokļa maksātājiem.

Neatkarīgi no iepriekšējām iniciatīvām paredzēt noteikumus par to, uz kurām izdevumu kategorijām var attiecināt atskaitīšanas tiesību ierobežojumu⁹, šāda atkāpe ir lietderīga, kamēr tiek gaidīta šo noteikumu saskaņošana ES līmenī.

Tādējādi ierosinātais pasākums ir saskanīgs ar spēkā esošajiem PVN direktīvas noteikumiem.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

PVN direktīvas 395. pants.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Vadoties pēc PVN direktīvas normas, kura ir šā priekšlikuma pamatā, subsidiaritātes principu nepiemēro.

- **Proporcionalitāte**

Šis lēmums attiecas uz atļauju, ko piešķir dalībvalstij pēc tās pieprasījuma, un tas neuzliek nekādus pienākumus.

Nemot vērā atkāpes ierobežoto darbības jomu, īpašais pasākums ir proporcionāls izvirzītajam mērķim.

- **Instrumenta izvēle**

Ierosinātais instruments: Padomes Īstenošanas lēmums.

Saskaņā ar Padomes Direktīvas 2006/112/EK 395. pantu atkāpe no kopējiem PVN noteikumiem iespējama tikai ar Padomes atļauju, ko pēc Komisijas priekšlikuma tā pieņem ar vienprātīgu lēmumu. Padomes Īstenošanas lēmums ir vispiemērotākais instruments, jo to var adresēt atsevišķai dalībvalstij.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Šā priekšlikuma pamatā ir Vācijas pieprasījums, un tas attiecas tikai uz šo dalībvalsti.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Neatkarīgu ekspertu atzinums nebija vajadzīgs.

⁹ COM (2004) 728 galīgā redakcija — Priekšlikums Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 77/388/EEK nolūkā vienkāršot pievienotās vērtības nodokļa saistības (OV C 24, 29.1.2005., 10. lpp.), atsaukts 2014. gada 21. maijā (OV C 153, 21. 05. 2014., 3. lpp.).

- **Ietekmes novērtējums**

Padomes Īstenošanas lēmuma priekšlikuma mērķis ir vienkāršot PVN iekasēšanas procedūru un ļaut Vācijai turpināt piemērot atkāpes pasākumu, kas tai ļauj pilnībā izslēgt no atskaitīšanas tiesībām PVN, kas samaksāts par precēm un pakalpojumiem, ko nodokļa maksātājs vairāk nekā 90 % apmērā izmanto privātajām vajadzībām vai ar saimniecisko darbību nesaistītām vajadzībām, tostarp darbībām, kas nav ekonomiska rakstura darbības. Šis pasākums ir izrādījies piemērots un efektīvs instruments.

Vācija paziņoja, ka tad, ja šis īpašais pasākums tiks pagarināts, kopējie PVN ieņēmumi, ko iekasē galapatēriņa stadijā, negatīvi ietekmēti netiks un tādējādi tam nebūs negatīvas ietekmes uz Savienības PVN pašu resursiem.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikumam nebūs negatīvas ietekmes uz Savienības pašu resursiem, ko veido PVN.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Priekšlikumam ir noteikts termiņš un priekšlikums ietver pārskatīšanas klauzulu.

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

ar kuru groza Lēmumu 2009/791/EK, ar ko Vācijai atļauj arī turpmāk piemērot pasākumu, ar kuru atkāpjas no 168. panta un 168.a panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu¹ un jo īpaši tās 395. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Direktīvas 2006/112/EK 168. pants un 168.a pants reglamentē nodokļa maksātāju tiesības atskaitīt pievienotās vērtības nodokli (PVN), ko maksā par tādu darījumu nolūkā piegādātām precēm un pakalpojumiem, par kuriem uzliek nodokli. Vācija saņēma atļauju ieviest atkāpes pasākumu, kura mērķis ir izslēgt no atskaitīšanas tiesībām PVN, kas samaksāts par precēm un pakalpojumiem, ja nodokļa maksātājs šīs preces un pakalpojumus vairāk nekā 90 % apmērā izmanto savām vai savu darbinieku privātajām vajadzībām vai vispār izmanto ar saimniecisko darbību nesaistītām vajadzībām vai darbībām, kas nav ekonomiska rakstura darbības.
- (2) Sākotnēji Vācijai ar Padomes Lēmumu 2000/186/EK² tika atļauts līdz 2002. gada 31. decembrim ieviest un piemērot pasākumus, atkāpjoties no Padomes Direktīvas 77/388/EEK³ 6. un 17. panta. Vācijai ar Padomes Lēmumu 2003/354/EK⁴ tika atļauts līdz 2004. gada 30. jūnijam piemērot pasākumu, atkāpjoties no Direktīvas 77/388/EEK 17. panta. Ar Padomes Lēmumu 2004/817/EK⁵ atļauja tika pagarināta līdz 2009. gada 31. decembrim.

¹ OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.

² Padomes Lēmums (2000. gada 28. februāris), ar ko Vācijas Federatīvajai Republikai atļauj piemērot pasākumus, atkāpjoties no 6. un 17. panta Sestajā direktīvā 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem — Kopēja pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze (OV L 59, 4.3.2000., 12. lpp.).

³ Padomes Sestā direktīva 77/388/EEK (1977. gada 17. maijs) par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem — Kopēja pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze (OV L 145, 13.6.1977., 1. lpp.).

⁴ Padomes Lēmums (2003. gada 13. maijs), ar ko Vācijai atļauj ieviest pasākumu, atkāpjoties no 17. panta noteikumiem Sestajā Direktīvā Nr. 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem (OV L 123, 17.5.2003., 47. lpp.).

⁵ Padomes Lēmums (2004. gada 19. novembris), ar ko Vācijai atļauj ieviest pasākumu, atkāpjoties no 17. panta noteikumiem Sestajā Direktīvā Nr. 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem (OV L 357, 2.12.2004., 33. lpp.).

- (3) Vācijai ar Padomes Lēmumu 2009/791/EK⁶ tika atļauts līdz 2012. gada 31. decembrim turpināt piemērot pasākumu, atkāpjoties no Direktīvas 2006/112/EK 168. panta. Vācijai ar Padomes Īstenošanas lēmumu 2012/705/ES⁷ tika atļauts līdz 2015. gada 31. decembrim piemērot pasākumu, ar ko atkāpjas no 168. un 168.a panta, un ar Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2015/2428⁸ — līdz 2018. gada 31. decembrim.
- (4) Vēstulē, kas Komisijā reģistrēta 2018. gada 10. septembrī, Vācija pieprasīja atļauju turpināt piemērot pasākumu, ar ko atkāpjas no Direktīvas 2006/112/EK 168. panta un 168.a panta, nolūkā pilnībā nepiemērot atskaitīšanas tiesības PVN, kas samaksāts par precēm un pakalpojumiem, ko nodokļa maksātājs vairāk nekā 90 % apmērā izmanto privātajām vajadzībām vai ar saimniecisko darbību nesaistītām vajadzībām, tostarp darbībām, kas nav ekonomiska rakstura darbības. Pieprasījumam bija pievienots ziņojums par minētā atkāpes pasākuma piemērošanu, tostarp pārskats par PVN atskaitīšanas tiesībām piemēroto procentuāla sadalījuma likmi, kā noteikts 2. pantā Padomes Lēmumā 2009/791/ES.
- (5) Saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 395. panta 2. punkta otro daļu Komisija 2018. gada 14. septembra vēstulēs informēja pārējās dalībvalstis par Vācijas pieprasījumu. Komisija 2018. gada 17. septembra vēstulē paziņoja Vācijai, ka tās rīcībā ir visa informācija, kas nepieciešama pieprasījuma izvērtēšanai.
- (6) Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju pasākums ir izrādījies ļoti efektīvs, lai vienkāršotu PVN iekasēšanu un novērstu nodokļu nemaksāšanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas. Pasākums samazina administratīvo slogu uzņēmumiem un nodokļu administrācijām, jo nav nepieciešamības uzraudzīt preču un pakalpojumu, kuriem to iegādes brīdī netiek piemērotas atskaitīšanas tiesības, turpmāko izmantojumu. Tādēļ būtu jāatļauj Vācijai turpināt piemērot šo īpašo atkāpi ierobežotā laikposmā, proti, līdz 2021. gada 31. decembrim.
- (7) Gadījumā, ja Vācija apsver nepieciešamību pēc pagarinājuma vēl pēc 2021. gada, tai līdz 2021. gada 31. martam būtu jāiesniedz Komisijai pagarinājuma pieprasījums kopā ar ziņojumu par pasākuma piemērošanu, kurā ietverts pārskats par procentuālā sadalījuma likmi.
- (8) Atkāpei nebūs negatīvas ietekmes uz Savienības pašu resursiem, ko veido PVN.
- (9) Tādēļ Lēmums 2009/791/EK būtu attiecīgi jāgroza,
- IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Lēmuma 2009/791/EK 2. pantu aizstāj ar šādu:

“2. pants

⁶ Padomes Lēmums 2009/791/EK (2009. gada 20. oktobris), ar ko Vācijas Federatīvajai Republikai atļauj arī turpmāk piemērot pasākumu, ar kuru atkāpjas no 168. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 283, 30.10.2009., 55. lpp.).

⁷ Padomes Īstenošanas lēmums 2012/705/ES (2012. gada 13. novembris), ar ko groza Lēmumu 2009/791/EK un Īstenošanas lēmumu 2009/1013/ES, ar kuriem attiecīgi Vācijai un Austrijai atļauj turpināt piemērot pasākumu, ar kuru atkāpjas no 168. panta un 168.a panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 319, 16.11.2012., 8. lpp.).

⁸ Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2015/2428 (2015. gada 10. decembris), ar ko groza Lēmumu 2009/791/EK un Īstenošanas lēmumu 2009/1013/ES, ar kuriem attiecīgi Vācijai un Austrijai atļauj turpināt piemērot pasākumu, ar ko atkāpjas no 168. panta un 168.a panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 334, 22.12.2015., 12. lpp.).

Šis lēmums zaudē spēku 2021. gada 31. decembrī.

Ja tiek pieprasīts šajā lēmumā paredzētā atkāpes pasākuma pagarinājums, pieprasījumu līdz 2021. gada 31. martam iesniedz Komisijai.

Kopā ar šādu pieprasījumu iesniedz ziņojumu par šā pasākuma piemērošanu, kurā ietver pārskatu par procentuālā sadalījuma likmi, ko piemēro, nosakot tiesības atskaitīt PVN, pamatojoties uz šo lēmumu.”

2. pants

Šo lēmumu piemēro no 2019. gada 1. janvāra.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts Vācijas Federatīvajai Republikai.

Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*